

Blogi Karjalasta

Tatjana Berdaševa

Paustovski
Petroskoissa

Venäjäillä kaikki tietävät **Konstantin Paustovskista** kouluiästään alkaen. Tuskin olisi lukenut neuvostoajan kirjallisuuden klassikon teoksia uudestaan, jos en olisi kuullut Konstantin Paustovski -kansainvälisen seuran jäsenten tulosta Petroskoihin Belgiasta ja Hollannista.

Kävi ilmi, että vuonna 1997 käännetty kirjailijan elämäkerta ja hänen kirjansa Kertomus elämästä heräsivät aika suurta huomiota ulkomaalaisten lukijoiden keskuudessa. Vastaleivotut klassikon luomustyön ihailijat tunsivat halun nähdä omin silmin sitä Venäjää, johon he rakastuivat kirjailijan teoksista. Apua ensimmäisen Venäjän-matkan järjestämisessä lukijat hakivat kääntäjä **Wim Hartogilta**. Vuonna 1998 matka Paustovskin jäljillä oli tehty. Se yhdisti 25 lukijaa. Tästä matkasta on otettu alkunsa Paustovski-seura.

”Melkein jokainen kirjani kertoo matkasta eli oikeastaan jokaisesta matkasta tein kirjan”, – Paustovski kirjoitti. Hänen Karabugas -pienoisromaaniin arvioivat paljon **Maksim Gorki ja Romain Rolland**.

40-vuotias kirjailija saapui Petroskoihin 16. toukokuuta 1932. Kuusiosaisessa romaanissaan Kertomus elämästä hän kirjoittaa: ”Aunuksen seutu houkutteli minua jo pitkään aikaa. Jo kauan sitten halusin päästä sinne. Minusta tuntui aina, että juuri siellä minun kanssani tapahtuu jokin hyvää.”

Kirjailijan tarkoituksena oli kirjoittaa kirja Äänisen traktoritehtaasta. Teoksesta toivottiin tulevan Maksim Gorkin keksimän Tehtaiden historiat -kirjan osa. Teoksen mutkikas, vaikea ja mielenkiintoinen historia vaati arkistomateriaalien ahkeraa tutkimusta. ”Palelen arkistossa puoliyöhön asti. Luen naiiveja, saksalaisten tutkijoiden tarkasti tekemiä kuvauksia. Arkiston työntekijä tuo minulle luettelon käsikirjoituksia,” – Paustovski kirjoitti päivävihkossaan 20. toukokuuta 1932. Kuitenkaan työ kirjan parissa ei onnistunut. Teksti tuntui kuivalta, ikävältä ja tiiviiltä. Masentunut Paustovski päätti, ”että hän ei enää kirjoita ja lähtee pois Petroskoista”.

Sattumalta ennen lähtöä kirjailija tuli saksalaisten hautausmaalle, joka sijaitsi lähellä Petroskoin Pyhän ristin kirkkoa. Sinne haudattiin ulkomaalaisia, jotka joutuivat Venäjän pohjoiseen ja lopuksi löysivät sieltä iankaikkisen levon. Luultavasti juuri tässä paikassa kirjailijan mieleen tuli spontaaninen idea kertoa tehtaasta historiasta ulkomaalaisen silmin.

Tarinan mukaan hautausmaalla Paustovski kiinnitti huomionsa patsaaseen, jonka päälle oli kaiverrettu kirjoitus ranskan kielellä: Charles-Evgeni Lonsevil, Napoleonin suuren armeijan tykistön insinööri. Syntyi vuonna 1778 Perpignanissa, kuoli kesällä 1816 Petroskoissa, kaukana kotimaastaan. Rauha hänen sielulleen.”

Historiantutkijat eivät ole löytäneet hänen nimeään 415 vangin arkistoluettelosta. Charles Lonsevilin arvoituksellinen henkilö tuli kirjan tärkeäksi sankariksi. ”Teksti oli mielenkiinnon, kunnes sinne ilmestyi ihminen”. Erinomaiset kuvaukset, tunnelmallisuus ja tosiasioiden paljous erottavat tämän teoksen kirjailijan aikaisemmista kirjoista. Tämä on Paustovskin ensimmäinen historiallinen pienoisromaani.

Historia

Inkeri-numero oli pommi
30 vuotta sitten

Punalipun Inkeri-numero on ollut lehden tähtihetkiä. Sitä sanottiin pommiiksi aikanaan.

Aikakauslehti

Punalipun (nykyään Carelia) Inkeri-numeron ilmestymisestä on 30 vuotta. Vaikka kannessa lukee 8-87, ilmestyi elokuun Punalippu vasta syyskuussa 1987. Myöhästyminen johtui siitä, että valmistuvan lehden sisältöä oli käsitelty Karjalan autonomisen sosialistisen neuvostotasavallan johtoportaisissa, Neuvostoliiton kommunistisen puolueen Karjalan aluekomiteassa nimittäin.

Kerrotaan, että Karjalan aluekomitean ensimmäinen sihteeri, puolueen keskuskomitean jäsen **Vladimir Stepanov** olisi luenut kynä kädessään Inkeri-numeroa. Hän oli kuulemma vaatinut tuntuvia muutoksia lehden sisältöön, joka käsitteli herkkiä asioita. Kädenvääntöä käytiin aluekomitean ja toimituksen välillä.

”**Ja voihan glasnost - me voitimme**”, silloinen Punalipun toimittaja **Santeri Pakkanen** kirjoitti myöhemmin. Inkeri-numero ilmestyi painostuksesta huolimatta. Yhdessä toimittaja **Toivo Flinkin** kanssa Pakkanen kävi viikon haastattelumatkalla Inkerinmaalla ja Leningradissa keväällä 1987. Näin alettiin tehdä Punalipun Inkeri-numeroa.

Pääkirjoituksessa Flink kirjoitti: ”Hyvä lukija, tämä Punalipun numero on erikoinen. Kohta kymmenen vuotta vanha hanke on toteutunut ja käsissäsi oleva Punalipun nide kertonee inkeriläisistä enemmän kuin viimeksi kuluneet vuosikymmenet ovat tietoutta heistä jakaneet”.

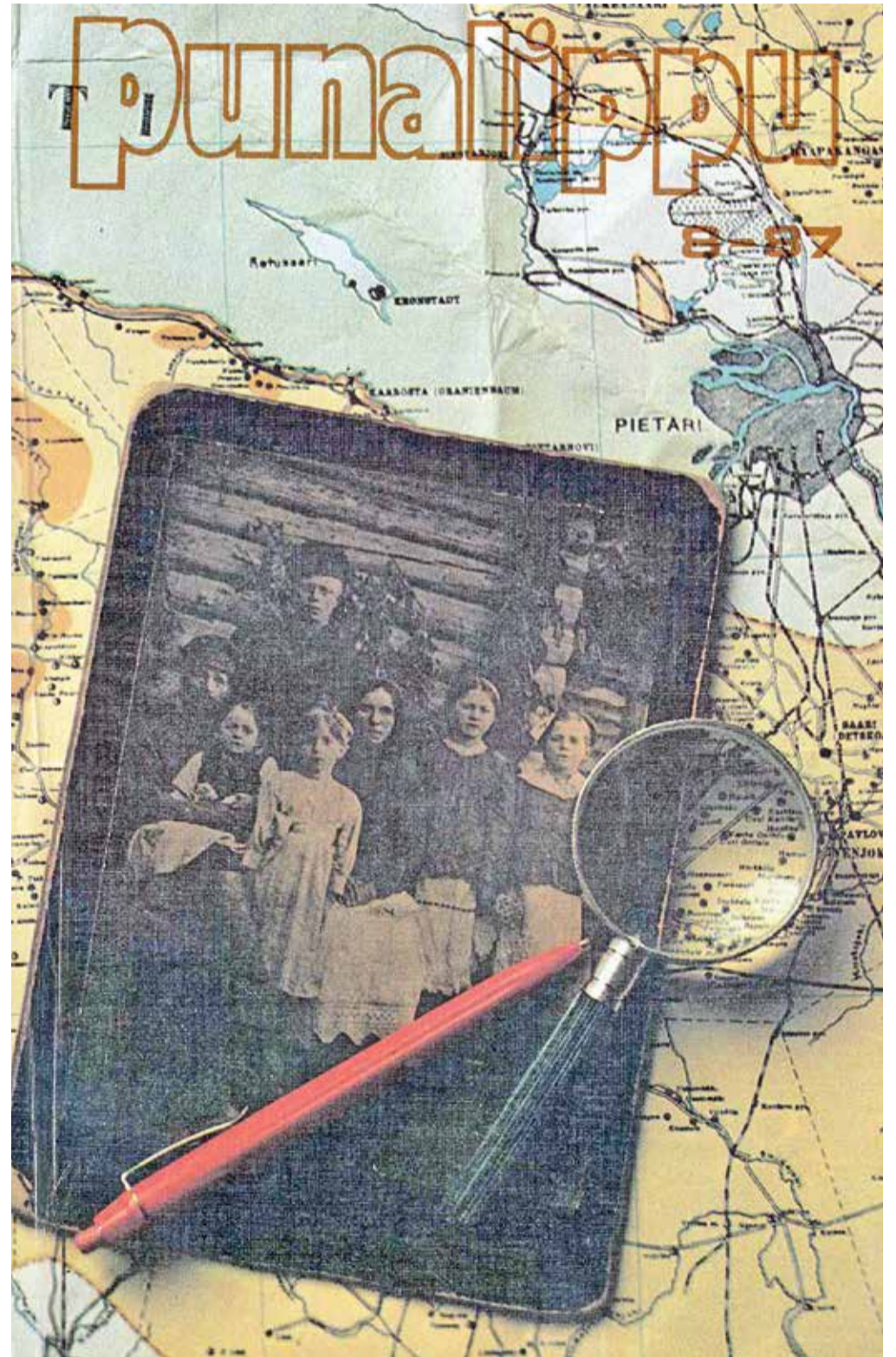
Inkeri-numero oli tuhti paketti, johon koottiin Inkerinmaahan ja inkerinsuomalaisiin liittyvää proosaa, runoutta, haastatteluja, kuvauksia, reportaaseja ja kuvia.

Inkeri-numero kiinnosti ja herätti vastakaikua. Sitä luettiin. Sitä ostettiin lehtikioskeista ja kysyttiin kirjastoissa. Siitä keskusteltiin ja väiteltiin. Punalippu sai julkisuutta ja lisäsi levikkiään.

Punalippu sai inkerinsuomalaiset liikkeelle. Karjalan suomalaisten Inkeri-liitto perustettiin Petroskoissa 6. joulukuuta 1989. Santeri Pakkanen valittiin Inkeri-liiton puheenjohtajaksi. **Juho Mullonen** toimi ansiokkaasti useita vuosia liton puheenjohtajana Pakkasen jälkeen.

Useimmat Inkeri-numeron tekijät ja Karjalan Inkeri-liiton perustajat muuttivat

”Punalippu sai inkerinsuomalaiset liikkeelle. Karjalan suomalaisten Inkeri-liitto perustettiin Petroskoissa 6. joulukuuta 1989.

Inkeri-numero oli tuhti paketti, johon koottiin Inkerinmaahan ja inkerinsuomalaisiin liittyvää proosaa, runoutta, haastatteluja, kuvauksia, reportaaseja ja kuvia.

vat Suomeen 1990-luvun alussa tai myöhemmin. Santeri Pakkanen muutti Suomeen 1991.

Inkeri-numero herätti kansallista itsetuntoa inkerinsuomalaisissa ja kaikissa suomalaisperäisissä Karjalan asukkaissa Neuvostoliiton ehtoolla. Inkerin liitto tervehditiin Karjalan suomalaisten renessanssin viestintuojana.

Renessanssi oli lyhyt leimahdus. Paluumuutto julistettiin Suomessa presidentti **Mauno Koiviston** keväällä 1990 antaman lausunnon jälkeen.

Eri arvioiden mukaan noin 30 000-35 000 henkeä on muuttanut entisen Neuvostoliiton alueelta Suomeen tämän joukkomuu-ton aikana.

Armas Mašin

”Kerrotaan, että Karjalan aluekomitean ensimmäinen sihteeri, puolueen keskuskomitean jäsen Vladimir Stepanov olisi luenut kynä kädessään Inkeri-numeroa.